

ΜΑΚΑΡΙΟΣ

ἐλέω Θεοῦ, Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἀγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας, ὑπέριτος καὶ Ἐξαρχος πάσης Ὠκεανίας, τοῖς Θεοφιλεστάτοις Ἐπισκόποις, τῷ εὐαγεῖ κλήρῳ, ταῖς μοναστικαῖς ἀδελφότησι τῆς ἐν Αὐστραλίᾳ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, χάρις εἴη καὶ εἰρήνη παρὰ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τιμιώτατοι Ἀδελφοὶ συνεπίσκοποι καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Πλησιάζουν σχεδὸν δύο χρόνια ἀπὸ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2019, τότε, δηλαδή, πὺ ἀρχισε ἡ ἐξάπλωση τῆς πανδημίας ἀπὸ τὴν πόλη Οὐχάν τῆς Κίνας σὲ ὅλο τὸν κόσμο. Ἡ νέα αὐτὴ δυσάρεστη κατάσταση προκάλεσε παγκόσμιες ἀναταράξεις, ὀδήγησε ἑκατομμύρια συνανθρώπων μας στὸ θάνατο καὶ ἐπέφερε ἀνυπολόγιστες συνέπειες καὶ μεταβολές στὴν οἰκονομική, κοινωνική, πολιτική, ὑπαρξιακή, ψυχική, ἀκόμη καὶ ἐκκλησιαστικὴ πτυχή τῆς καθημερινότητος τῶν ἀνθρώπων. Τὸ κλείσιμο τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἡ ἀπαγόρευση τῆς δημόσιας λατρείας, ὁ τρόπος μεταδόσεως τῆς Θείας Κοινωνίας καὶ ἄλλα σχετικὰ ἀπετέλεσαν ἐν πολλοῖς αἰτίες πίεσεως καὶ παραπικρασμοῦ, ἐντόνου διαλόγου ἀλλὰ καὶ συγκρούσεως μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ πολιτειακῶν καὶ νομοθετικῶν συστημάτων.

Στὸ πλαίσιο αὐτό, συχνὰ διαπιστώνουμε ὅτι καίρια ζητήματα, ὅπως ἡ πανδημία, συζητοῦνται ἀπὸ πρόσωπα ἀναρμόδια, πρόσωπα, δηλαδή, πὺ στεροῦνται θεολογικῆς τεκμηριώσεως καὶ ἐπιστημονικῆς γνώσεως. Μάλιστα, ὁ λόγος αὐτῶν τῶν προσώπων, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ἐπιπόλαιος καὶ καταγγελτικός, προβάλλεται καὶ πολὺ πρὶν διατυπωθεῖ ὁ ὑπεύθυνος ἐκκλησιαστικὸς λόγος τῆς Διοκούσης Ἐκκλησίας, μὲ σαφῆ πρόθεση τὴν ὑποτίμηση καὶ ὑποβάθμισή του. Ἐπὶ παραδείγματι, διαδίδεται ὁ ἐπικίνδυνος ἰσχυρισμὸς ὅτι ἐντὸς τῶν Ναῶν δὲν μεταδίδονται ἀσθένειες, ἀποψη ἡ ὁποία ἀκούστηκε σὲ κηρύγματα ἀρχιερέων καὶ ἄλλων ἀξιωματούχων κληρικῶν (εὐτυχῶς ἐλαχίστων), μὲ τὸ ἀνυπόστατο θεολογικὸ ἐπιχείρημα ὅτι μέσα στὸ Ναὸ ὅλα εἶναι ἁγιασμένα: ἡ σκόνη πὺ πατᾶμε στὸ δάπεδό του, τὰ μάρμαρα, οἱ πέτρες, τὰ ξύλα, τὰ χρώματα κλπ, καὶ ὡς τέτοια μεταποιοῦνται σὲ φορεῖς τῆς Θείας Χάριτος, προφυλάσσοντάς μας ἔτσι ἀπὸ πανδημίες καὶ διάφορα ἄλλα δεινά. Βεβαίως, αὐτὲς οἱ ἀπόψεις ταυτίζονται περισσότερο μὲ τὴν εἰδωλολατρία καὶ ἔχουν καταδικαστεῖ ἀπὸ τὴν Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδο. Πέραν τούτου, ὅμως, τὰ πρόσωπα πὺ ὑποστηρίζουν καὶ διαδίδουν τέτοιες ἀνορθόδοξες θεωρίες διαμορφώνουν, δυστυχῶς, τὴν ἀποψη καὶ τὴ στάση τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, προκαλώντας δυσπιστία πρὸς τοὺς κατὰ τόπους ποιμενάρχες, ἀκόμη καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν ἐπίσημο λόγο τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ νέος κορωνοϊὸς ἔφερε στὴν ἐπιφάνεια, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ἕνα ὑποβόσκον «ὑποκείμενο νόσημα», αὐτὸ τῆς πολυγλωσσίας στὴν Ἐκκλησία, κάτι πὺ παραπέμπει σ' ἐκεῖνον τὸν παλαιὸ «ἰό» τῆς Βαβέλ. Μία πρόχειρη ἔρευνα στὸ διαδίκτυο θὰ σᾶς πείσει γι' αὐτὴ τὴν προσωπικὴ μου διαπίστωση. Ἐπίσης, μία ἔρευνα στὰ προσωπικὰ μέσα κοινωνικῆς δικτυώσεως τῶν κληρικῶν μας ἢ στὰ κηρύγματα πὺ ἀκούγονται ἀπὸ κάποιους κληρικούς μας στοὺς Ναοὺς θὰ σᾶς

πείσουν γι' αὐτὴ τὴν πολυγλωσσία, ἢ ὅποια πραγματικὰ μπερδεύει, ἀπογοητεύει καὶ κυρίως δὲν βοηθᾷ τοὺς ἀνθρώπους μας. Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν μου αὐτὰ τὰ δεδομένα, ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν σας στὰ ἀκόλουθα:

1. Ὡς κληρικοί ὀφείλετε νὰ μὴ λησμονεῖτε τὴν ιδιότητά σας. Σχετικῶς μὲ ἀναρτήσεις στὰ μέσα κοινωνικῆς δικτυώσεως ἀπὸ κληρικούς, θὰ ἐπανέλθω σύντομα μὲ νέα ἐγκύκλιο, διότι φτάνουν συχνά στὸ γραφεῖο μου γράμματα ἐνοριτῶν κάποιων κληρικῶν μας, μὲ φωτογραφικὸ ὑλικὸ καὶ κείμενα, τὰ ὅποια δὲν ἐκφράζουν ἱερατικὸ ἦθος καὶ ἐκκλησιαστικὸ φρόνημα. Ὡστόσο, σχετικῶς μὲ τὸν κορονωϊό καὶ τὴν πανδημία, νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας πὺς ὅ,τι δημοσιεύετε ὁ κόσμος τὸ ἐκλαμβάνει ὡς τὴ φωνὴ ἑνὸς κληρικοῦ καὶ, κατ' ἐπέκτασιν, ὡς τὴ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας πού ἐκπροσωπεῖ. Μὴ λησμονεῖτε, λοιπὸν, ὅτι ἡ ιδιότητά σας δὲν σᾶς ἐπιτρέπει νὰ λειτουργεῖτε ὡς ἰδιῶτες. Ὅπως τὸ ξέρετε, ὁ κληρικός, ἀκόμη κι ὅταν ἀποχωρεῖ ἀπὸ τὴν ἐνεργὸ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας, δὲν ἀποσηματίζεται, δὲν παύει νὰ ἱεουργεῖ τὰ ἱερά Μυστήρια, δὲν παύει νὰ μετέχει στὶς ἱερατικὲς συνάξεις τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, δὲν παύει ποτὲ νὰ εἶναι κληρικός. Θὰ πρέπει, λοιπὸν, πάντοτε καὶ γιὰ κάθε περίσταση νὰ λειτουργεῖτε καὶ νὰ δραστηριοποιεῖστε ὡς μέλη τοῦ σώματος πού λέγεται Ἐκκλησία. Ὅχι ὡς μεμονωμένα ἄτομα, ὄχι ὡς αὐτόνομες ἐκκλησιαστικὲς ὀντότητες καὶ φωνές, ὄχι ὡς ἀκέφαλοι, ἀδέσποτοι καὶ μὴ ἔχοντες ποιμένα κληρικοί, ἀλλ' ὡς μέλη τῆς Ἱερατικῆς Οἰκογένειας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας. Ἐὰν κάποιος δὲν ἐπιθυμῇ νὰ εὐρίσκειται σὲ αὐτὴ τὴν οἰκογένεια, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀποχωρήσει, δὲν ἔχει ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ ἀκολουθεῖ δικὴ του πορεία καὶ μάλιστα ἀντιεκκλησιαστικὴ καὶ ἀνορθόδοξη.
2. Τὸ θέμα τοῦ ἐμβολιασμοῦ καὶ κάθε ἐμβολιασμοῦ εἶναι πρωτίστως θέμα ἰατρικὸ καὶ ἐπιστημονικόν. Ἐμεῖς οἱ κληρικοί πού δὲν ἔχουμε τίς ἀπαιτούμενες γνώσεις εἶναι ἀγιότερο καὶ πνευματικότερο νὰ ρωτοῦμε καὶ νὰ ἀκοῦμε. Ὅταν ἔχουμε ἀνησυχίες καὶ ἀμφιβολίες γιὰ κάποια δημόσια καὶ κρίσιμα ζητήματα, ἐπικοινωνοῦμε μὲ τὸν Ποιμενάρχη μας καὶ σὲ αὐτὸν καταθέτουμε τίς σκέψεις μας. Αὐτὸς, στὴ συνέχεια, ἔχει τὴν εὐθύνη νὰ μεταφέρει τὴν ἀνησυχία τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Ἐπαρχίας του στὴ Σύνοδο καὶ ἢ Σύνοδος, μὲ τὴ σειρά της, θὰ ἀποφασίσει, ἀφοῦ ἢ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἐκφράζεται συνοδικῶς. Ὅταν γιὰ κάποια ζητήματα, ἀκόμη καὶ ἰατρικά, ὑπάρχουν ἠθικὰ καὶ πνευματικὰ διλήμματα, τότε τὰ ὑπογραμμίζουμε καὶ τὰ προβάλλουμε καὶ κατόπιν, μὲ ἐκκλησιαστικὴ εὐπρέπεια, καταθέτουμε τίς ἀπόψεις μας πρὸς τοὺς ἀρμοδίους, διεκδικώντας ἀλλαγές ἢ λύσεις. Γιὰ παράδειγμα, μαζί μὲ τὸν Καθολικὸ καὶ Ἀγγλικανὸ Ἀρχιεπίσκοπο τοῦ Σύδνεϋ ἀποστείλαμε πρὸς τὸν Πρωθυπουργὸ τῆς χώρας μας κ. Scott Morrison ἐπιστολὴν διαμαρτυρίας λόγῳ τῆς χορήγησης συγκεκριμένου ἐμβολίου, τοῦ ὁποῦ ἡ παραγωγή βασίζεται σὲ κυτταρικές σειρές ἐμβροῦ ἀπὸ ἔκτρωση. Αὐτὸ, ὅμως, δὲν σημαίνει ὅτι ὅλα τὰ ἐμβόλια εἶναι ἠθικῶς μὴ ἀποδεκτά. Ἰδιαίτερα γιὰ τὴν

πανδημία τοῦ κορωνοϊοῦ κυκλοφοροῦν παγκοσμίως περίπου 30 ἐμβόλια. Κάποια ἀπὸ αὐτὰ δὲν παράγονται μὲ τὴ χρήση κυτταρικών σειρῶν ἀπὸ σκοτωμένα ἐμβρυα. Ἐπομένως, δὲν ὑπάρχει πνευματικό, ἐκκλησιαστικό ἢ κανονικό ζήτημα νὰ ἐμβολιαστεῖ κάποιος μὲ ἓνα ἀπὸ τὰ ἐμβόλια αὐτὰ. Ἡ παγκόσμια ἐπιστημονική κοινότητα μᾶς λέει ὅτι ὁ ἐμβολιασμός εἶναι ἡ μόνη λύση γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς πανδημίας. Ἀκοῦμε, λοιπὸν, τοὺς εἰδικούς. Προτρέπουμε τὸ λαὸ μας νὰ ἐμβολιαστεῖ, δίχως νὰ ὑποχρεώσουμε κανέναν, σεβόμενοι τὴν ἐλευθερία τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Τὸ πνεῦμα, ὅμως, τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι ἀντιεπιστημονικό, ἀντιατρικό ἢ ἀντιεμβολιαστικό γιὰ τὰ ἐμβόλια ποὺ δὲν προέρχονται ἀπὸ ἐμβρυα. Ἦδη ἐμβολιάζετε τὰ παιδιά σας ἀπὸ τὴ νηπιακὴ τους ἡλικία, γιὰτὶ ἀκριβῶς τὸ πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι ἀντιεμβολιαστικό, οὔτε ἐναντίον τῆς ἐπιστήμης.

3. Μεγάλῃ δυσκολία ἀντιμετωπίζουμε τὶς ἡμέρες αὐτὲς, διότι ἤδη στὴν Πολιτεία τῆς Βικτώριας ἐξήγγειλαν ὅτι δὲν θὰ ἐπιτρέπεται ἡ εἶσοδος στοὺς Ἱερὸς Ναοὺς μας σὲ πιστοὺς μὴ ἐμβολιασμένους. Γιὰ τὶς λοιπὲς Πολιτεῖες δὲν ἔχουν γίνει παρόμοιες ἐξαγγελίες, παρὰ τὰ ὅσα λέγονται ἀπὸ τὰ μέσα γενικῆς ἐνημερώσεως. Βεβαίως, ἀποτελεῖ ἀναφαίρετο δικαίωμα τοῦ κάθε ἀνθρώπου νὰ λατρεύει τὸν Θεὸ στὸ Ναὸ, πράγμα ποὺ ἰσχύει πολὺ περισσότερο γιὰ μᾶς τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανοὺς, ποὺ πιστεύουμε στὸ Ἱερὸ Εὐγγέλιο, τὸ ὁποῖο τονίζει μὲ ἔμφαση τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν ἰσότητα. Προσωπικῶς δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ συμφωνήσω μὲ αὐτὸ τὸ μέτρο, τὸ ὁποῖο διαχωρίζει τοὺς πιστοὺς σὲ ἐμβολιασμένους καὶ μὴ ἐμβολιασμένους. Οἱ πρότερες τῶν Ἐκκλησιῶν μας θὰ εἶναι ἀνοικτὲς γιὰ ὅλους. Δὲν ἀποδέχομαι ὅτι θὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ θέλουν νὰ ἐκκλησιαστοῦν καὶ δὲν θὰ τοὺς τὸ ἐπιτρέπουμε. Γι' αὐτὸ τὸ πολὺ εὐαίσθητο ζήτημα ἔχω ξεκινήσει ἐδῶ καὶ δέκα ἡμέρες περίπου συνομιλίες μὲ τὶς ἀρχὲς καθὼς καὶ μὲ κάποιους θρησκευτικούς ἀρχηγούς τῆς χώρας μας. Ἐπίσης, ἔχει ὀριστεῖ μία ὁμάδα ἰατρῶν, ἡ ὁποία ἐτοιμάζει ἐπιστημονικό καὶ τεκμηριωμένο σχέδιο, μὲ συγκεκριμένες ὁδηγίες, ὥστε νὰ ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος τῶν μὴ ἐμβολιασμένων στοὺς Ναοὺς. Αὐτὸ τὸ σχέδιο θὰ καταθέσουμε, ὡς Ἀρχιεπισκοπὴ Αὐστραλίας, στὶς κατὰ τόπους Πολιτεῖες καὶ θὰ ζητήσουμε κατανόηση ἢ μᾶλλον θὰ διεκδικήσουμε τὸ ἀνθρώπινο δικαίωμα τοῦ ἐκκλησιασμοῦ. Πάντως, ἡ μέχρι τώρα ἐμπειρία μου μὲ ἔχει διδάξει ὅτι τὰ δύσκολα καὶ μεγάλα προβλήματα τὰ λύνουμε μὲ σύνεση, διάλογο καὶ παρουσιάζοντας ἐναλλακτικὲς προτάσεις. Τὸ νὰ γράφουμε ἐπιστολὲς διαμαρτυρίας, χωρὶς πρῶτα νὰ ἔχουμε ἐπικοινωνήσει μὲ τοὺς ἀρμοδίους Ὑπουργούς, ἢ τὸ νὰ ἀπειλοῦμε καὶ νὰ φωνάζουμε, δίχως νὰ προτείνουμε μία ἐναλλακτικὴ λύση, ὀδηγεῖ σὲ διχασμὸ καὶ φυσικὰ σὲ μὴ ἐπιθυμητὰ ἀποτελέσματα. Γι' αὐτὸ καὶ πάλι σᾶς προτρέπω νὰ μὴ βιάζεστε νὰ κρίνετε, νὰ δημοσιεύετε, νὰ ἐλέγχετε καὶ νὰ λαμβάνετε θέση, δίχως νὰ ρωτᾶτε, γιὰ βασικά τουλάχιστον θέματα, τὴν κανονικὴ σας ἀρχή, ποὺ εἶναι ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Αὐστραλίας καὶ ὁ

ἐκάστοτε Ἀρχιεπίσκοπος. Σᾶς ὑπενθυμίζω ὅτι, ἂν μέχρι σήμερα, παρὰ τὶς δυσκολίες, ἔχουμε καταφέρει νὰ διαχειριστοῦμε τὸ ζήτημα τῆς Θείας Κοινωνίας μὲ ἡρεμία καὶ γαλήνη, αὐτὸ δὲν ὀφείλεται στοὺς ἡρωισμοὺς καὶ παληκαρισμοὺς κάποιων κληρικῶν, οἱ ὅποιοι ἐνόμιζαν ὅτι μὲ ἀναρτήσεις στὶς προσωπικὲς τους σελίδες στὸ διαδίκτυο θα γίνουν ὁμολογητές, ἀλλὰ στὸ διάλογο καὶ στὴν ἀγαπητικὴ σχέση πού προσπαθῶ νὰ ἔχω μὲ τὶς ἀρχές, μιὰ σχέση πού οἰκοδομεῖ ἐμπιστοσύνη μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας.

Μὲ αὐτὲς τὶς σκέψεις καὶ προτροπὲς σᾶς ἀσπάζομαι ὅλους, ἀγαπητοὶ μου πατέρες, "φιλήματι ἀγίῳ" καὶ εὐχομαι νὰ ἀποκτᾶτε καθημερινῶς μέσα ἀπὸ τὴ θεάρεστη διακονία σας "πνεῦμα σοφίας, πνεῦμα συνέσεως", οὕτως ὥστε νὰ ἐργάζεστε ἐνωμένοι ὅλοι μαζί στὸ σῶμα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς μας, γιὰ τὴ δόξα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων.

Ἐν Σύδνεϋ, τῆ 19ῃ Σεπτεμβρίου 2021,

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Οὐστραλίας Μακάριος